

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 40455-06-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט עודד שחם

הממונה על ההגבלים העסקיים

מבקשים

על ידי ט' האריס, עו"ד

נגד

משיבים

1. מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ

על ידי ט' סולומון, עו"ד, וא' חמו, עו"ד

2. Johnson Controls Autobatterie GmbH & Co. KGaA

על ידי ש' בקל, עו"ד, וס' ויינרייך, עו"ד

החלטה

- 1
- 2 בפניי בקשה למתן תוקף של צו לפי סעיף 50 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 (להלן –
- 3 חוק ההגבלים העסקיים).
- 4 1. ביסוד הבקשה מצויה עמדת הממונה, לפיה הסכם בין מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ, היא המשיבה
- 5 1 (להלן – שנפ), ובין Johnson Controls Autobatterie GmbH & Co. KGaA, היא המשיבה 2 (להלן –
- 6 JCI), מיום 14.7.16 (להלן – ההסכם או ההסכם המקורי), הוא הסדר כובל, העלול לפגוע בתחרות.
- 7 עמדה זו מעוגנת בנתח השוק של חברות אלה בכל הנוגע למכירת מצברים בישראל; במאפייני השוק
- 8 לעניין מערך הפצה ומוניטין; בהערכות הממונה כי ההסכם בין המשיבות צפוי להתייחס לרובה עד
- 9 כולה של הפעילות של כל אחת מהן בישראל, ולהביא לכך ש JCI תייצר את מרבית המצברים
- 10 המשווקים בישראל, ובפרט אלה של מפיצים מובילים; בחשש כי הדבר יגביר את היכולת והתמריץ
- 11 של JCI להעלות את מחירי המצברים שהיא מספקת; בחסמי הכניסה וההתרחבות בתחום; ובהערכה
- 12 כי יכולתה של חברה שלישית (טלרון מצברים בע"מ, להלן – טלרון) לרסן את כוח השוק של

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 40455-06-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 הצדדים להסכם ללא קניית מצברים מ – JCI, צפויה להיות מוגבלת. יוער, כי הממונה לא הגיעה
- 2 למסקנה בדבר פגיעה בפועל בתחרות כתוצאה מן ההסכם.
- 3 2. אין חולק כי ההסדר לא קיבל היתר או פטור מכוח חוק ההגבלים העסקיים. במצב זה, ולאחר
- 4 שהממונה שקלה לנקוט הליכי אכיפה לפי החוק, גובשה הסכמה (להלן – ההסכמה הנוכחית), לפיה
- 5 כמות המצברים מתוצרת JCI ששנפ תספק בישראל מדי שנה לא תעלה על 20% מסך המצברים
- 6 שיסופקו על ידיה בשנה. הוסבר, כי מגבלה זו מפגינה את החששות העלולים לעלות מן ההסדר, אשר
- 7 נבעו מההיקף הנרחב של שיתוף הפעולה בין הצדדים, ונתח השוק הרחב עליו היה צפוי לחול. צוין,
- 8 כי היקף זהות האינטרסים שנוצר, במצב זה, מצומצם בהיקפו, ואינו צפוי להשפיע באופן משמעותי
- 9 על תמריצי הצדדים או על יכולתם להפעיל כוח שוק ביחס לאספקת מצברים. להערכת הממונה,
- 10 במצב זה ההסדר אינו מעלה חשש לפגיעה בתחרות, ואינו בגדר הסדר כובל. הוטעם, בהקשר זה,
- 11 כי תוקף ההתחייבות הוא למשך חמש שנים.
- 12 3. בנוסף לכך, שנפ התחייבה לשלם סך של 1.1 מיליון ₪ לאוצר המדינה, בחמישה תשלומים
- 13 חודשיים שווים. JCI התחייבה לשלם 250,000 ₪ לאוצר המדינה, תוך 30 ימים. בכפוף לכל אלה,
- 14 הוסכם כי הממונה לא תנקטו צעדי אכיפה נגד הצדדים להסדר, או מי מטעמן.
- 15 4. שיקולי הממונה למתן צו מוסכם כמתואר, חלף עיצום כספי, הם מהות ההסדר, בתפר שבין הסדר
- 16 אנכי (במסגרתו שנפ תשמש כמפיצה של מצברים מתוצרת JCI), ובין הסדר אופקי (נוכח פעילות שני
- 17 הצדדים במקטע הייצור ובשליטה של כל אחד מהם בתנאי האספקה של מותג מוביל)¹; המורכבות
- 18 של הטלת עיצום כספי, בין היתר נוכח היותה של JCI חברה זרה; מניעת הפגיעה בתחרות נוכח
- 19 המגבלה שנקבעה על היקף שיתוף הפעולה בין הצדדים; חיסכון בעלויות התדיינות משמעותיות.
- 20 5. לעניין גובה התשלום שנקבע, צוין כי הובאו בחשבון היקף פעילותם של הצדדים בשיווק מצברים
- 21 בישראל, ועלילות הפגיעה בתחרות כתוצאה מן ההסדר; השתיית יישומו של חלק עיקרי בהסדר על
- 22 ידי הצדדים עם תחילת הבדיקה על ידי הרשות להגבלים עסקיים; העדר הפרות קודמות; והעובדה
- 23 שהאכיפה באמצעות עיצום כספי נמצאת בראשיתה. כן הובאה בחשבון, כשיקול לקולה, העובדה

¹ הממונה עמדה בהקשר זה על מורכבות הניתוח התחרותי, ועל העדר תשתית המלמדת על כוונה לפגוע בתחרות.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 40455-06-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 שנפ פעלה בגיבוש ההסכם על יסוד חוות דעת משפטית שניתנה טרם ההתקשרות, לפיה אין צורך
- 2 בהיתר של מערך ההגבלים העסקיים להסכם.
- 3 6. JCI ושנפ הגישו תגובות לבקשת הממונה, בהן תמכו בבקשה. בתגובתה, JCI חלקה על הניתוח
- 4 בבקשת הממונה, בכל הנוגע לסיווג ההסכם המקורי כהסדר כובל. לטענתה, מדובר בהסכם אנכי
- 5 באופיו. על פי הטענה, ההסכם אינו מעורר חששות תחרותיים. JCI טוענת, כי סיפקה מצברים לשוק
- 6 הישראלי באמצעות מפין זר, באופן שלא הייתה לה יכולת השפעה על התנאים בהם מסופקים
- 7 מצברים מתוצרתה לטלרון ולשנפ. על פי הטענה, שינוי שחל באוקטובר 2016, לפיו מאותו מועד
- 8 JCI מספקת במישרין מוצרים בישראל, חל על מותג מסוים בלבד. על פי הטענה, התכוונה JCI למכור
- 9 את המצברים מאותו מותג במישרין לטלרון. לטענת JCI, אין לה השפעה על המחירים בהם מוכר
- 10 המפין הזר לטלרון. בתוך כך נטען, כי על פי תנאי ההסכם המקורי, אין ל - JCI יכולת או תמריץ
- 11 להעלות מחירים לשנפ. JCI אינה מבקשת כי יתקיים דיון לגופן של המחלוקות בינה ובין הממונה
- 12 לעניין זה, ומשכך אין מקום להידרש לגופה של מחלוקת זו. בה בעת, ברור כי במסגרת ההסכמות
- 13 אותן מבוקש לאשר עתה, לא הודו המשיבות, או מי מהן, בהפרת החוק או בפגיעה בתחרות.
- 14 7. בתגובה שהגישה, שנפ הטעימה כי ההסכם המקורי הוא הסכם רכש פשוט, ללא תניות בלעדיות
- 15 כלשהן. הודגשה פנייתה של שנפ, טרם ההתקשרות בהסכם המקורי, לקבלת ייעוץ משפטי בדבר
- 16 חוקיותו ועמידתו של ההסכם בהוראות חוק ההגבלים העסקיים. נטען, על רקע זה, כי ראוי שתעמוד
- 17 לזכותה של שנפ הגנת הטעות במצב דברים משפטי. צוין, כי שנפ נמנעה, בעקבות הליך הבחינה
- 18 של ההסכם על ידי רשות ההגבלים העסקיים, מליישם את ההסכם באופן מלא, וזאת מטעמי זהירות.
- 19 כן צוין, כי לגישתה של שנפ, אין בהסכם המקורי כדי לפגוע בתחרות, ולכן אינו הסדר כובל. בתוך
- 20 כך, עומדת שנפ (בדומה ל - JCI), על כך שמכירת מצבי JCI בישראל נעשתה באמצעות גוף עצמאי
- 21 הנפרד מ - JCI. הודגש גם, כי טלרון יכולה לרכוש מצברים של JCI מספקים אחרים. לטענת שנפ,
- 22 בנסיבות אלה אין לראות ב JCI כמי שמחזיקה בנתח שוק כלשהו בהפצת מצברים בישראל, או כמי
- 23 שיש לה יכולת לשלוט בתנאי האספקה של מצברים הנמכרים לטלרון. נטען גם, כי בעולם פועלות
- 24 חברות רבות המייצרות מצברים. לפיכך, אין חשיבות רבה מדי לזהות היצרן של מצבר, ולכן אין
- 25 בהסכם המקורי כדי להשפיע על כושר התחרות של טלרון. נטען, כי בעבר רכשה טלרון מצברים
- 26 מיצרנים שונים.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 40455-06-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

8. בבקשה, התייחסה הממונה גם לטענות שהעלתה טלרון, בהתנגדות שהגישה לצו המוסכם (17.4.18, נספח ד' לבקשה שבפניי). בכל הנוגע להבהרות ולעיון במסמכים, מקובלת עליי עמדת הממונה, כי אין לטענות אלה בסיס בהוראות החוק. אשר לטענות טלרון לפגיעה בתחרות, עמדה הממונה על כך, שבהסכמה הנוכחית, לא מתקיימת עלילות לפגיעה בתחרות, נוכח היקפו המוגבל של שיתוף הפעולה שהותר. בהקשר זה, מפנה הממונה לכך, שלא ניתן סימוכין להערכות טלרון בדבר נתח השוק הצפוי של שנפ בעקבות ההסכמה הנוכחית, אשר מבוקש לאשר במסגרת הצו המוסכם. הממונה אינה חולקת על כך שבהסכם המקורי היה משום הסדר כובל העלול לפגוע בתחרות, ומטעימה כי זה הבסיס להליך הנוכחי. חוות דעת שצירפה טלרון (ד"ר שלומי פריזט, אוגוסט 2016, נספח 3 לבקשת הצטרפות של טלרון להליך הנוכחי²), התייחסה להסכם המקורי, ולא להסכמה הנוכחית. אשר לפגיעה בעסקי טלרון מאז חתימת ההסכם, מציינת הממונה כי החלטת JCI לסיים את ההתקשרות עם טלרון אינה מעידה בהכרח על פגיעה בתחרות. הוא הדין באפשרות של שנפ להציע הצעות אטרקטיביות ללקוחותיה של טלרון.
9. אשר לטענה כי הבקשה למתן תוקף להסכמות הנוכחיות מהווה ניסיון לעקוף את המסלול שנקבע בדין לאישור הסדרים כובלים, משיבה הממונה באמרה כי ההסכמה הנוכחית אינה מקימה חשש לפגיעה בתחרות, ואינה בגדר הסדר כובל. משכך, היא אינה טעונה פטור על פי החוק. פתוחה בפני טלרון הדרך לנקוט בהליך לפי סעיף 50(א) לחוק, לעניין זה. עוד מוסיפה הממונה, כי ההסכמה הנוכחית בין שנפ ובין JCI אינה מיזוג, ואין בה זיקה מבנית מתמשכת, המקנה למי מהצדדים זכות להשתתף בניהולו של האחר או להשפיע על ניהול כאמור, או לחלק ברווחיו של הצד השני.
10. הממונה התייחסה באופן תמציתי גם לטענות פרטניות שהועלו על ידי טלרון, לעניין הגדרת המונח "אספקה שנתית" בצו, הוסבר שההבחנה בין "אספקה" ובין "מכירה" לא צפויה להשליך באופן מהותי על אפקטיביות המגבלה. לעניין תחולת הצו על כלל סוגי המצברים, הוסבר כי חלק הארי של המצברים הנמכרים בישראל מיועדים לכלי רכב פרטיים, ומשכך הכללת מצברים שאינם נוגעים לרכבים פרטיים בהסכמה הנוכחית בין הצדדים, לא משפיעה באופן משמעותי על האפקטיביות של המגבלה. להעדר הבחנה בצו בין לקוחות המעדיפים מצברים מתוצרת הארץ ובין לקוחות אחרים, הוסבר שלקוחות המעדיפים תוצרת הארץ מהווים אחוזים בודדים בלבד מן השוק,

² הבקשה נדחתה (החלטה, 4.9.18).

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"ע 40455-06-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' מפעלי ע. שנפ ושות' בע"מ ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 ומשכך הכללתם בהסכמה הנוכחית לא משליכה באופן מהותי על האפקטיביות של המגבלה. עניין
- 2 נוסף (הנוגע למצברי גרט) הובהר.
- 3 11. בסיכומם של דברים, עולה כי הממונה שקלה באופן זהיר, יסודי ומקצועי את כלל נסיבותיו של
- 4 העניין. לא נמצאה לי עילה לדחות את עמדתה, אשר נומקה באופן מפורט ובהיר. בראיית המכלול,
- 5 ההסכמות שגובשו סבירות ומאוזנות, הן בפן התחרותי, הן בהיבט של הסנקציה המוסכמת. לא
- 6 הונחה תשתית (לרבות בחוות דעת עדכנית), אשר יש בה כדי לערער את ההנחות והשיקולים שביסוד
- 7 הצו המוסכם, על הוראותיו האופרטיביות. בשים לב לכל האמור, החלטתי, אפוא, להעתר לבקשה,
- 8 ולתת תוקף של צו להסכמה שבין הממונה ובין שנפ ו – JCI (נספח א' לבקשה).
- 9 ניתנה היום, ה' כסלו תשע"ט, 13 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.

✓

עודד שחם, שופט

11
12

